

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3462/2022
16.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Радославе Мађаров, Весне Станковић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је пуномоћник Илија Жарковић адвокат из ..., против тужене Установе за заједничке послове Института у Сремској Каменици из Сремске Каменице, чији је пуномоћник Ивана Шумоња Матовина адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2386/22 од 20.06.2022. године, у седници већа одржаној дана 16.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2386/22 од 20.06.2022. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2386/22 од 20.06.2022. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 2235/2021 од 01.03.2022. године у ставу првом, другом, трећем и четвртном изреке тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се обавезе тужена да им за период од 01.06.2018. године до 31.05.2021. године исплати, и то: тужиљи АА, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада, износ од 48.018,50 динара са законском затезном каматом од 15.02.2022. године до исплате и износ од 9.528,00 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 14.02.2022. године и на име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора износ од 39.230,31 динар са законском затезном каматом од 15.02.2022. године до исплате и износ од 7.844,50 динара на име обрачунате законске затезне камате од доспелости до 14.02.2022. године и тужиоцу ББ, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 48.894,75 динара са законском затезном каматом од 15.02.2022. године до исплате, као и износ од 10.167,02 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 14.02.2022. године и на име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора износ од 39.230,31 динар са законском затезном каматом од 15.02.2022. године до исплате и износ од 7.844,50 динара на име законске затезне камате обрачунате од доспелости до 14.02.2022. године и да тужиоцима на име трошкова парничног поступка исплати износ од 86.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци да на име трошкова поступка исплате туженој износ од 65.153,74 динара у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2386/22 од 20.06.2022. године одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена је пресуда Основног суда у Новом Саду П1 2235/2021 од 01.03.2022. године којом је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да тужиљи АА, за период од 01.06.2018. године до 31.05.2021. године, исплати на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 48.018,50 динара са законском затезном каматом од 15.02.2022. године до исплате, као и износ од 9.528,00 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 14.02.2022. године, и на име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора износ од 39.230,31 динар са законском затезном каматом од 15.02.2022. године до исплате као и износ од 7.844,50 динара на име законске затезне камате обрачунате од доспелости до 14.02.2022. године (став први и други изреке); обавезана тужена да тужиоцу ББ за период од 01.06.2018. године до 31.05.2021. године исплати на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 48.894,75 динара са законском затезном каматом од 15.02.2022. године до исплате као и износ од 10.167,02 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 14.02.2022. године и на име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора износ од 39.230,31 динар са законском затезном каматом од 15.02.2022. године до исплате као и износ од 7.844,50 динара на име законске затезне камате обрачунате од доспелости до 14.02.2022. године (став трећи изреке), обавезана је тужена да тужиоцима на име трошкова парничног поступка исплати износ од 86.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате (став четврти изреке). Тужиоци су ослобођени плаћања трошкова судске таксе (став четврти изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је, због погрешне примене материјалног права, благовремено изјавила ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

По оцени Врховног касационог суда, посебна ревизија тужене у овом спору је дозвољена ради уједначавања судске праксе, због чега је одлучено као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су у радном односу код тужене на неодређено време, и то тужила АА на радном месту ..., а тужилац ББ на радном месту У спорном периоду тужени је обрачунавао и исплаћивао плату тужиоцима применом коефицијента од 7,39 за тужилу АА и 8,98 за тужиоца ББ (који је множио са основицом коју утврђује Влада републике Србије). Тако обрачуната основна зарада била је мања од минималне зараде, због чега је тужени вршио доплату до висине њеног износа. У обрачунским листама нису номинално биле исказиване висине накнаде на име трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом одредби материјалног права цитираних у образложењима пресуда усвојили

тужбени захтев. По становишту судова, тужиоцима је у спорном периоду исплаћивана плата у висини минималне зараде у којој нису садржане спорне накнаде, због чега тужиоци имају право на њихову исплату у висини утврђеној вештачењем, према критеријумима из Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности који су најповољнији за тужену.

По становишту Врховног касационог суда, нижестепени судови су у овом спору погрешно применили материјално право.

Закон о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник Републике Србије“ број 34/01 ... 86/19) прописује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у државним органима и јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе. Одредбом члана 3. став 1. тог закона прописано је да основицу за обрачун и исплату плата утврђује Влада, осим за председника Републике, народне посланике и именована, постављена и запослена лица у службама председника Републике и Народне Скупштине Републике Србије. Према одредби члана 4. став 1. наведеног закона, коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, а по ставу 2. истог члана коефицијент садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Коефицијент за обрачун и исплату плата запослених у државним органима и јавним службама утврђени су Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у државним органима и јавним службама које је Влада Републике Србије донела на основу члана 8. Закона о платама у државним органима и јавним службама.

Одредбом члана 118. став 1. тачке 5. и 6. Закона о раду прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, поред осталог и за исхрану у току рада, ако послодавац то право није обезбедио на други начин и за регрес за коришћење годишњег одмора. Одредбе тог закона примењују се и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није другачије одређено (члан 2. став 2.).

У конкретном случају, на утврђивање и обрачун плате тужилаца, као и накнада и додатака по основу рада примењују се прописи којима се уређују плате, накнаде и друга примања запослених у јавним службама. Супсидијарна примена Закона о раду прописана је само за случај када посебним законом положај, права и обавезе и одговорности запослених у државним органима нису другачије уређене. С обзиром да је одредбом члана 4. став 2. Закона о платама у државним органима и јавним службама прописано да коефицијент за обрачун плате садржи и додатак за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, та одредба посебног закона искључује примену одредбе члана 118. став 1. тачке 5. и 6. Закона о раду. Пошто је накнада трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у утуженом периоду тужиоцима исплаћивана кроз коефицијент за обрачун њихове плате, не припада им право на додатну исплату накнаде и трошкова које тужбом потражују, без обзира на чињеницу да им је плата исплаћивана у висини минималне зараде.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Одлука о трошковима целокупног поступка, садржана у трећем ставу изреке, донета је применом члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. и члана 154. ЗПП. Тужена је успела у спору и зато има право на накнаду трошкова поступка сходно опредељеном захтеву, и то за састав одговора на тужбу у и један образложени поднесак износу од по 9.000,00 динара, судске таксе на име одговора на тужбу у износу од 6.653,74 динара, присуство адвоката на једном одржаном рочишта у износу од 10.500,00 динара и састав ревизије у износу од 18.000,00 динара.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић